Hâfız ise, “Ebû Kureyş, hafız olup, hadîsi Horasan halkına yaymıştır” demektedir.

Muhammed bin Cem’a, “El-Müsnedeyn ale’l-ebvâb ve ale’r-ricâl” ve “Hadîsü Mâlik ve Şu’be ve Sevrî” olmak üzere iki eser hazırlamıştır.

1) Târîh-i Bağdâd cild-2, sh. 169

2) El-Vâfi bi’l-vefeyât cild-2, sh. 309

3) El-Muntazâm cild-6, sh. 297

4) Tezkiret-ül-huffâz cild-2, sh. 266

5) Mu’cem-ül-müellifîn cild-9, sh. 159

MUHAMMED BİN CEM’A KUHİSTÂNÎ

Hadîs âlimlerinden. Künyesi Ebû Kureyş olup, ismi Muhammed bin Cem’a bin Halefdir. Aslen Kuhistanlı olup, 220 (m. 835) yılından sonra doğmuştur. Birçok âlimden ilim tahsil eden Muhammed bin Cem’a, fazîlet ve doğruluk sahibi bir âlim idi. Hadîs ilminde, hafız (yüzbin hadîs-i şerîfi râvileriyle birlikte ezbere bilen) idi. Rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler Horasan’da yayıldı. 313 (m. 925) senesinde Kuhistan’da vefât etti.

Muhammed bin Cem’a; Muhammed bin Hamîd er-Râzî, Ahmed bin Müni’ el-Begâvî, Muhammed bin Zenbûr el-Mekkî, Ebû Kureyb Muhammed bin el-Alâ el-Hemedânî, İbrâhîm İbni Ahmed bin Ya’iş, Yahyâ bin Hâkim el-Mukarrim, Ali bin Sa’îd bin Şehriyar, Muhammed İbni Müsennâ el-Anzî, Seleme bin Cenâde, Muhammed bin Sehl bin Asker, Abdülcebbâr bin el-Alâ, Sa’îd bin Abdurrahmân el-Mahzûmî ve Muhammed bin Hassan el-Azrâk’tan ilim öğrenmiş ve hadîs-i şerîf dinlemiştir.

Kendisinden ise, Muhammed bin Mahled ed-Devrî ve Ebû Bekr eş-Şâfiî ilim öğrenmiş ve hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir.

Muhammed bin Abdullah en-Nişâbûrî, Ebû Ali’nin, “Ebû Kureyş Muhammed bin Cem’a el-Kuhistânî’nin, hadîs hafızı ve sika olduğunu” söylediğini nakleder. Ayrıca Ali bin Ömer el-